

GRÖN FLAGG

SKRÄPFRI GÅRD

En hållbarhetsresa i samarbete med ert
lokala bostadsbolag/fastighetsbolag

GRÖN FLAGG

Hej!

Vad roligt att ni ska arbeta med skräp och nedskräpning tillsammans med ert lokala bostadsbolag/fastighetsbolag eller annan extern aktör under ert kommande läsår med Grön Flagg. En konkret och viktig miljöfråga som nedskräpning är en bra pedagogisk utgångspunkt i lärandet för en hållbar utveckling. Ämnet är aktuellt och kan bidra till en handlingskraft och framtidstro hos våra barn. I den här hållbarhetsresan presenterar vi några *förslag* på hur ni kan arbeta med olika aspekter kring skräp och hur ni kan koppla ert arbete till hållbar utveckling och de Globala målen.

Syftet med hållbarhetsresan är att underlätta och uppmuntra till ett samarbete med ert lokala bostadsbolag/fastighetsbolag för att tillsammans hjälpas åt att minska nedskräpningen på er gård. I resan får barnen göra sina röster hörda och deras observationer och förslag på åtgärder tas tillvara och de får vara delaktiga i beslut som rör deras närmiljö.

I Grön Flagg-licensen ingår förutom hållbarhetsresan även fortbildning inom lärande för hållbar utveckling, stödmaterial och rådgivning från oss på Håll Sverige Rent. Ni väljer själva om ni vill certifiera er förskola, det vill säga lämna in en plan och utvärdering till oss på Håll Sverige Rent enligt vissa kriterier.

Har ni några frågor eller behöver stöd och tips så är ni välkomna att kontakta oss som arbetar med Grön Flagg på Håll Sverige Rent!

Lycka till!

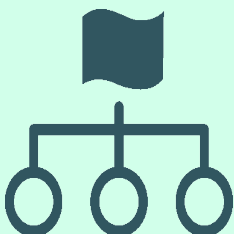

Grön Flaggs metod

Här är ett förslag på hur ni kan arbeta efter Grön Flaggs metod i er hållbarhetsresa.

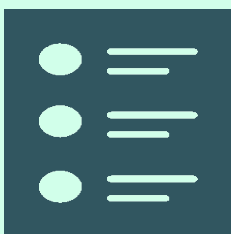

Steg 1. Starta ett Grön Flagg-råd som fungerar som ert hållbarhetsråd. I rådet kan pedagoger på förskolan, rektor och en till två representanter från det lokala bostadsbolaget/fastighetsbolaget ingå. Planera in när ni kommer att ses under läsåret och vid vilka tillfällen även barnen kommer att delta.

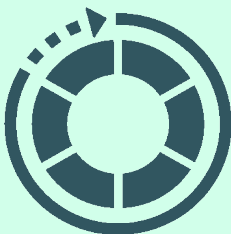

Steg 2. Gör en kartläggning.

- Barnen gör tillsammans med pedagoger en kartläggning av hur nedskräpningen ser ut på förskolans gård samt på den gemensamma bostadsgården. Hur upplever barnen skräpet utifrån sitt perspektiv? Låt gärna barnen rita, fota, filma och dokumentera i skrift deras upplevelser.
- Reflektera tillsammans med barnen och fundera över till exempel vilka åtgärder ni kan komma på för att stoppa skräpet.
- Bjud in bostadsbolaget/fastighetsbolaget till ett Grön Flagg-rådsmöte där även barnen deltar. Låt barnen presentera sina åsikter och idéer om hur de vill vara med och påverka sin närmiljö. Bostadsbolaget i sin tur berättar för barnen hur de arbetar med nedskärpningsfrågan. Tillsammans diskuterar ni åtgärder som ni vill testa under resans gång.
- Kom fram till vilka tre utvecklingsområden ni vill arbeta med. *Förslag* på utvecklingsområden och aktiviteter finns längre ner.

Steg 3. Skriv en plan. För att bli Grön Flagg-certifierade skriver ni en plan och utgår från frågorna *vad* ska ni arbeta med, *varför* ni valt detta område, *hur* ska ni arbeta, hur kommer barnen att vara *delaktiga och få inflytande* och hur kopplar ert utvecklingsområde till de tre dimensionerna av *hållbar utveckling*.

Steg 4. Genomför planen och visa gärna upp ert viktiga hållbarhetsarbete för andra under resans gång. Till exempel kan ni sprida ert arbete genom sociala medier, anslagstavla på förskolan, utställning och informationskanaler hos bostadsbolaget/fastighetsbolaget t. ex. deras nyhetsbrev. Detta är en fråga som ni kan diskutera tillsammans på era Grön Flagg-rådsmöten.

Steg 5. Utvärdering! Låt även barnen vara med och utvärdera resan och bjud sedan in bostadsbolaget/fastighetsbolaget till ett Grön Flagg-rådsmöte där ni utvärderar tillsammans. Hur blev resultatet? Vad fungerade bra och hur kan ni fortsätta att samarbeta i framtiden - kanske handlar er nästa hållbarhetsresa om hur ni kan öka den biologiska mångfalden och stärka ekosystemtjänsterna på gården?

Steg 6. Dags att fira! Väljer ni att certifiera er och blir godkända får ni hissa den gröna flaggan. Den dokumenterade resan i Grön Flaggs verktyg blir en digital presentation som kan spridas och visas upp med stolthet.

Läroplanen

UR Lpfö-18

Grundläggande värden

Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen.

Förskolans uppdrag

En positiv framtidstro ska prägla utbildningen. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle. Barnen ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig.

Mål och riktlinjer

- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället,
- förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling,
- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation.

Hållbar utveckling

Ekologiska dimensionen

Det finns många fördelar för miljön om vi ser till att förskolegården och närmiljön är fri från skräp. Nedskräpning är en av vår tids stora utmaningar – det skadar djur och natur, det kostar pengar att städa upp skräpet och det påverkar människors trivsel. En stor del av det som skräpas ned på land blir dessutom skräp i havet – ett växande miljöproblem. En skräpfri miljö bidrar till att bevara den biologiska mångfalden och minskar vår klimatpåverkan.

Sociala dimensionen

Social hållbarhet handlar här om till exempel rättvisa, rättigheter och välbefinnande för olika grupper i samhället. Inom den här resan kan arbetet handla om barnens rätt till en ren miljö vilket ökar tryggheten och att barnen får vara delaktiga i beslut som handlar om deras närmiljö.

Ekonomiska dimensionen

Nedskräpning kostar samhället tid och pengar och genom att ta tillvara på våra resurser i stället bidrar vi till ett cirkulärt samhälle. Inom den här resan kan arbetet handla om att se till att förskolan ser skräpet som en värdefull resurs där det återanvänds, återvinns och inte slängs på marken.

Globala målen

Delmål 4.7 handlar om utbildning för hållbar utveckling. När ni arbetar med *Grön Flagg* kvalitetssäkrar ni ert arbete med lärande för hållbar utveckling. Tillvägagångssättet i Grön Flagg garanterar ett inkluderande av hela förskolan där barnen har möjlighet att medverka och ta del av arbetet på lika villkor.

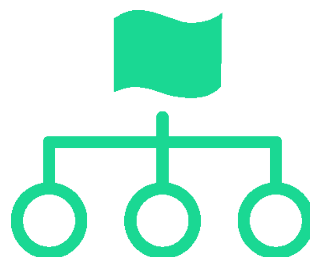
Genom att arbeta med *Skräpfri gård* inom Grön Flagg får förskolor möjlighet att påverka sin egen del i städers miljöpåverkan. Kunskapen som samlas kan vid spridning bidra till en hållbar stadsutveckling.

Världen har inte oändligt med resurser och alla behöver vara med och minska våra ekologiska fotavtryck. Att arbeta med hållbarhetsresan *Skräpfri gård* ger barnen möjlighet att se skräp som en värdefull resurs som kan återvinnas och återbrukas.

Kartläggning

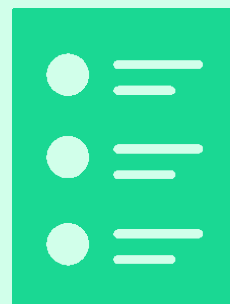
Här kommer ett förslag på några frågor som ni kan använda för att göra en enkel kartläggning eller för att få igång en diskussion.

Förskolegården och närområdet är fritt från skräp.	JA	NEJ	VET EJ
Förskolegården och närområdet är platser där barnen trivs och känner sig trygga att leka och umgås på.	JA	NEJ	VET EJ
Förskolan deltar i Håll Sverige Rents årliga Skräpplockardagar.	JA	NEJ	VET EJ
Förskolan ser skräp som en värdefull resurs som kan återbrukas eller återvinnas.	JA	NEJ	VET EJ
Förskolan har ett samarbete med lokala aktörer i närområdet.	JA	NEJ	VET EJ
Det finns tillräckligt många papperskorgar på förskolegården och på den lokala bostadsgården.	JA	NEJ	VET EJ
Förskolepersonalen har identifierat skräp som kan vara farligt för barnen på förskolan.	JA	NEJ	VET EJ
Barnen är med och påverkar sin närmiljö.	JA	NEJ	VET EJ

Inspiration till utvecklingsområde

TITEL Vår lekplats

TEMA Stad & Samhälle/Skräp & Avfall

VAD

I det här utvecklingsområdet kommer vi att arbeta med att utse en lekplats på vår gård som vi undersöker, tar hand om och utvecklar efter barnens tankar och idéer på förbättring tillsammans med vårt lokala bostadsbolag/fastighetsbolag.

VARFÖR

Vi vill att barnen ska få vara med och påverka i sitt närområde genom att skapa skräpfria, inspirerande och trygga utemiljöer. Vi vill möjliggöra för bostadsbolaget/fastighetsbolaget att låta barnen göra sin röst hörd och vara med och påverka utformningen av sina lektytor och närmiljö.

HUR

Vi kommer att kartlägga skräpet på lekplatsen och hur vi kan utveckla lekplatsen för att skapa en plats där människor och djur trivs. Vi använder oss av samtalsbilder, diskussioner, observationer, checklistor och praktiskt görande. Vi kommer att samarbeta med vårt lokala bostadsbolag/fastighetsbolag för att tillsammans möjliggöra för en hållbar omställning. Vi sprider vårt hållbarhetsarbete bland annat genom skyltar i lekparken, nyhetsbrev, sociala kanaler och insändare i lokala medier.

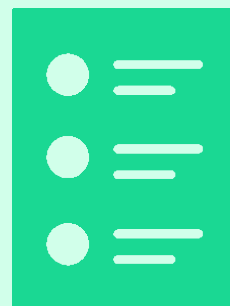
DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Barnen är med och gör kartläggningar och väljer ut vilka aktiviteter och åtgärder som vi på förskolan ska genomföra. Vi har regelbundna Grön Flagg-rådssamlingar på respektive avdelning där barnen är delaktiga och har inflytande över det pågående arbetet. Deras tankar och idéer tas med till Grön Flagg-rådet för att kunna påverka om vi ska fortsätta enligt planen eller om vi behöver förändra bland de planerade aktiviteterna.

HÅLLBAR UTVECKLING

Se avsnittet om *hållbar utveckling*.

Inspiration till utvecklingsområde

TITEL Våra papperskorgar

TEMA Stad & Samhälle/Skräp & Avfall

VAD

I det här utvecklingsområdet kommer vi att arbeta med att barnen får designa egna motiv på gårdens papperskorgar.

VARFÖR

Alla insatser som görs för att minska nedskräpningen är viktiga. Vi vill i detta utvecklingsområde arbeta med nudging, för att försiktigt puffa människor i rätt riktning – att kasta sitt skräp i papperskorgen.

HUR

Barnen kartlägger gården och närområdet för att ta reda på hur många papperskorgar som finns, hur de ser ut i dag och hur barnen skulle vilja designa dem så att fler slänger sitt skräp där. Vi tittar på filmer från Skräplabbet om nudging och barnen får ta fram olika motiv som de sedan visar för bostadsbolaget/fastighetsbolaget. Barnens alster kan sedan printas på gårdens papperskorgar.

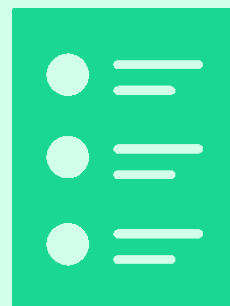
DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Barnen har varit med i hela processen från kartläggning till förslag på hur vi kan få fler att slänga skräpet rätt. Barnen är med och tar beslut som rör deras närmiljö. Vi har regelbundna Grön Flagg-rådssamlingar på respektive avdelning där barnen är delaktiga och har inflytande över det pågående arbetet. Deras tankar och idéer tas med till Grön Flagg-rådet för att kunna påverka om vi ska fortsätta enligt planen eller om vi behöver förändra bland de planerade aktiviteterna.

HÅLLBAR UTVECKLING

Se avsnittet om *hållbar utveckling*.

Inspiration till utvecklingsområde

TITEL Vårt skräp – en värdefull resurs

TEMA Konsumtion & Resurser

VAD

I det här utvecklingsområdet kommer vi att arbeta med att ta till vara på jordens resurser genom att återvinna, återbruka samt minska vår konsumtion.

VARFÖR

Världen har inte oändligt med resurser och vi vill vara med och bidra och minska våra ekologiska fotavtryck.

HUR

Vi kommer att kartlägga hur möjligheten till källsortering och återvinning ser ut på förskolan och i området ur barnens perspektiv. I samarbete med bostadsbolaget/fastighetsbolaget tar vi fram åtgärder för att öka återvinningen och hur vi kan återbruka material. Förskolan undersöker även hur vi kan minska vår konsumtion. Vi kommer att lära oss om olika material, hur de ska källsorteras och varför det är viktigt. Vi sprider vårt hållbarhetsarbete till familjerna och till boende i närområdet.

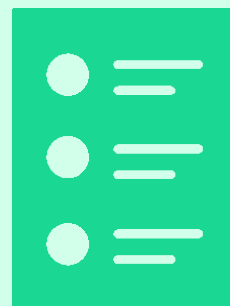
DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Barnen är delaktiga i undersökningen och framför sina tankar och idéer på åtgärder om hur vi kan ta tillvara på jordens resurser. De har inflytande över hur återvinningen i närmiljön kan öka och hur de kan sprida sitt hållbarhetsarbete till fler. Vi har regelbundna Grön Flagg-rådssamlingar på respektive avdelning där barnen är delaktiga och har inflytande över det pågående arbetet.

HÅLLBAR UTVECKLING

Se avsnittet om *hållbar utveckling*.

Inspiration till utvecklingsområde

TITEL   Gemensam skräpfest

TEMA   Skräp & Avfall

VAD

Hela förskolan deltar i Håll Sverige Rents Skräpplockardagar som är årets stora skräpplockaraktivitet på våren. I samband med detta anordnar förskolan och bostadsbolaget/fastighetsbolaget en gemensam fest för barnen, deras familjer och boende i närområdet med fokus på skräpet – en gemensam skräpfest.

VARFÖR

Vi är med i Skräpplockardagarna för att visa vårt engagemang för skräpfrågan och för att lära oss mer om skräp och nedskräpningens konsekvenser. Genom att ordna en skräpfest kan förskolan sprida sitt hållbarhetsarbete och inspirera fler till att minska nedskräpningen.

HUR

Vi kommer att använda sig av undervisningsmaterialet som hör till Skräpplockardagarna. För att sprida vårt arbete till barnens familjer och boende i närområdet kommer vi att anordna en skräpfest där vi bl.a. plockar skräp tillsammans och visar upp vad vi har arbetat med under vår hållbarhetsresa. Vi kommer att inviga olika åtgärder för att minska nedskräpningen på gården, som till exempel våra papperskorgar.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Barnen är med från början i kartläggningsstadiet och har inflytande över hur skräpplockningen och skräpfesten ska utformas. Utifrån deras tankar och idéer tar vi fram förslag på aktiviteter som sedan barnen och Grön Flagg-rådet får rösta på. Barnen kommer att leda skräpplockaraktiviteten med sina familjer och barnen är delaktiga under skräpfesten.

HÅLLBAR UTVECKLING

Se avsnittet om *hållbar utveckling*.

Aktivitetstips till Skräpfri bostadsgård

Skräplabbet

- ❖ [Samtalsbild "Lekparken"](#)
- ❖ [Samtalsbild "Skräpplockardagarna"](#)
- ❖ [Filmer](#) om skräp och nedskräpning samt tips på hur man kan vara med och påverka.
- ❖ [Rösta på värsta skräpet](#)
- ❖ [Skräplankan](#)
- ❖ [Sortera rätt är lätt](#)
- ❖ För mer inspiration på aktiviteter se [Skräplabbet](#).

Håll Sverige Rent

- ❖ [Delta i Skräpplockardagarna](#)
- ❖ [Skräpkunskap](#)